

คำนิยมในเล่มโดย... “ว. วชิรเมธี”

“วิญญูมี ดะหนนเรวดี สนั่นกัฒมที่ อัยารมีคุณธรรม”

ชุดนิทาน
คุณธรรม

วิญญูมี

ตามรอยพระพุทธเจ้า

(พระเจ้า ๕๐๐ ชาติ)

COMICS
CARTOONS by S-ky
LEARNING BOOK

A collection of small, colorful cartoon characters including a white monkey, a girl with a star, a boy with a star, and various other creatures.

ผจญภัย เกมร้อยพระพุทธรูปเจ้า

(พระเจ้า ๕๐๐ องค์)

ตำนานยม

พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้น กว่าจะบรรลุ
อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้มีพระบรมครู
ของโลกได้นั้น พระองค์ต้องทรงบำเพ็ญบารมีมาอย่างยาวนาน ผ่าน
การดิ้นรนว่านงาบเกิดในสภาพชีวิตต่างๆ มานับภพชาติไม่ถ้วน
นักมราษณ์ฝ่ายพุทธศาสนาสาวิญญู ออกจากดินรุ่มนลึงได้ตีกษา
มัญญูท่าอันถึงยามของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงประมวลเรื่องราวของ
พระองค์ในชาติต่างๆ มานับภพไว้ในพระไตรปิฎก แล้วเรียกเรื่องราว
เหล่านั้นว่า “พระเจ้า ๕๐๐ ชาติ” คำว่า “พระเจ้า” ในที่นี้ไม่ได้
หมายถึง “พระเจ้าสูงสุด” หรือ God ในศาสนาทวนันท์มทั้งกลาง
นากแต่หมายถึง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยตรง การที่เรียก
พระพุทธรูปว่า “พระเจ้า” นั้น เป็นการเรียกตาม
ตถันิยมของตนไทยทัวไม่ซึ่งไม่ตรงตรงดีในกามา
นากแต่เรียกด้วความเคารพสูงสุดเป็นสำคัญ
เรื่องราวหรืออัฐชีวประวัติของ
พระพุทธรูปในแต่ละชาตินั้นคืออุทานรณันต์ดี
ในอันนตณรุ่มนลึงได้เรียนรู้อะไรหรือรอบตาม
เพื่อตีกษาเส้นทางแห่งการประสมความสำริ่ง
ทั้งทางโลกและทางธรรม เพื่อต้นนาเคล็ดลัม
แห่งการมันขอดตนผู้มีลึกลงเผลงโลก

และเพื่อการบรรลุถึงอุดมชีวิตซึ่งเป็นวิวัฒนาการสูงสุดของการ
เกิดมาเป็นมนุษย์

การอ่านเรื่องราวในอดีตชาติของพระอรหันต์สัทธมา-
สัมพุทธเจ้า กล่าวอย่างสั้นที่สุดก็คือการค้นหาแนวทางสร้างสรรค
พัฒนาชีวิตในดั่งยามและประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกับที่พระองค์
ทรงเองประสบความสำเร็จมาแล้วนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้ การที่สำนักพิมพ์สภามกุศล ได้สร้างสรรค
งานชุด “พระเจ้า ๕๐๐ ชาติ” ขึ้นมาใหม่มีนรมตททางภูมิปัญญาของ
เขวชนไทยในวันนี้ จึงนับเป็นกิจกรรมที่ควรแก่การอนุโมทนา
เป็นอย่างสูง เพราะอย่างน้องที่สุด เด็กและเขวชนก็จะได้มีคู่มือ
สำรับการริเริ่มรู้พุทธศาสนาเพื่อกันมาอีกมิตินึ่ง ซึ่งเป็นมิตินึ่งที่
สำคัญและพัฒนามากว่าเด็กและเขวชนรุ่นก่อนหน้าอันนับน้อมมาก
ขออนุโมทนาให้สำนักพิมพ์ประสบความสำเร็จในการร่วมเป็น
ส่วนนึ่งของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ตนรุ่นในม้สมดังที่สถ์
เจตนาธรรมนี้ไว้จึงทุกประการ

ว.วชิรเมธี

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

คำนำสำนักพิมพ์

บริษัท ลากูนบุ๊กส์ จำกัด ผู้สร้างสรรค์วรรณคดีไทย ฉบับการ์ตูน
ฉบับสนุนให้เยาวชนไทยรักการอ่าน รู้จักและอนุรักษ์วรรณคดีไทย กับสองผลงาน
ที่ภาคภูมิใจ ราชวัติดีเด่นและราชวัติชมเชยจากกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องรามเกียรติ์
และสังข์ทอง ฉบับการ์ตูน บริษัทได้สร้างสรรค์ผลงานใหม่เป็นหนังสือแนว
วรรณกรรมเอกทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้เยาวชนได้ศึกษาหลักธรรม ข้อคิดทาง
ศีลธรรมและคติธรรมต่างๆ ที่นำไปพัฒนาทั้ง EQ, IQ, MQ สำหรับการดำรงชีวิต
ประจำวัน ดังคำที่บุคคลหนึ่งกล่าวว่า “ตามคนที่ไร้พิก ระเบิดที่ปราศจากกลไกหรือภัย
อาจนำอันตรายมาสู่เจ้าของและคนรอบข้างได้ทุกเมื่อฉันใด วิชาความรู้ที่ไม่มีศีลธรรม
กำกับย่อมนำภัยพิบัติมาสู่ผู้เป็นเจ้าของความรู้และอยู่ใกล้เคียงได้ ฉันนั้น”

ทางบริษัท ลากูนบุ๊กส์ จึงคัดสรรหนังสือ นิบาตชาดก ซึ่งเป็น
วรรณกรรมเอกทางพระพุทธศาสนาที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมี
พระราชประสงค์ให้แปลเป็นภาษาไทย นำมาทำในรูปแบบการ์ตูน ใช้ง่ายคำสำนวนที่
เข้าใจง่าย เพื่อให้สนุกและได้ประโยชน์ตามเจตนารมณ์และวิสัยทัศน์ของบริษัท ลากูนบุ๊กส์
“ผู้นำการพลิต หนังสือมาตรฐาน ให้ความรู้เข้าใจง่าย สรรสร้างสรรค์เพื่อเยาวชน
และสังคมไทย”

สำนักพิมพ์ลากูนบุ๊กส์

สารบัญ

นิบาตเขตก็คืออะไร

๙

เอกนิบาต

อปินณกวรรคที่ ๑

ชาติที่ ๑ **อปฺปนณกขาดก** : พ่อค้าเกวียนกับคนโจดเขลา

๓๖

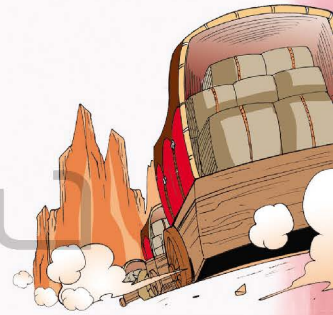
พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นพ่อค้าเกวียน

ไปค้าขายทางเดียวกับคนโจดเขลา

คนโจดเขลาไปก่อน ไม่รู้จักสังเกตเหตุการณ์

ถูกยักษ์กินเสีย พระโพธิสัตว์ไปที่หลัง

รู้จักสังเกต พาพวกรอดพ้นอันตรายได้

ชาติที่ ๒ **วัณณุปถขาดก** : ความเพียรของพ่อค้าเกวียน

๖๖

พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นพ่อค้าเกวียน

ไปขาดน้ำในทะเลทราย ขุดหาน้ำได้ด้วยความเพียร

ชาติที่ ๓ **เสริวณชิขาดก** : พ่อค้ากับถาดทองคำ

๙๕

พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นพ่อค้า

เครื่องประดับ พ่อค้าอีกคนหนึ่งไปก่อน

พบถาดทองคำมาก เกิดความโลภอยากได้เปล่า

แกลังกตราคาเสีย พระโพธิสัตว์ไปที่หลัง

ให้ราคาตามสมควร ก็ได้ถาดทองนั้น

ชาติที่ ๔ **จูลกเศรษฐีขาดก : หนูตายนำโชค**

พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นเศรษฐี
ไปพบหนูตายจึงกล่าวคำทำนาย
คนรับใช้เชื่อฟัง เอาหนูไปขายได้ทรัพย์
ต่อมาได้ก่อร่างสร้างตนจนเป็นเศรษฐี

๑๑๓

ชาติที่ ๕ **ตัณทูลนาฬิขาดก : พระราชาจอมงก**

พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นพนักงาน
ซื้อของหลวง พระราชาเข้าพระทัยว่า
ตีราคาเปลืองพระราชทรัพย์ เปลี่ยนเอา
บุรุษผู้โง่ดเซลามาทำงานแทน ก็เสียพระเกียรติยศ

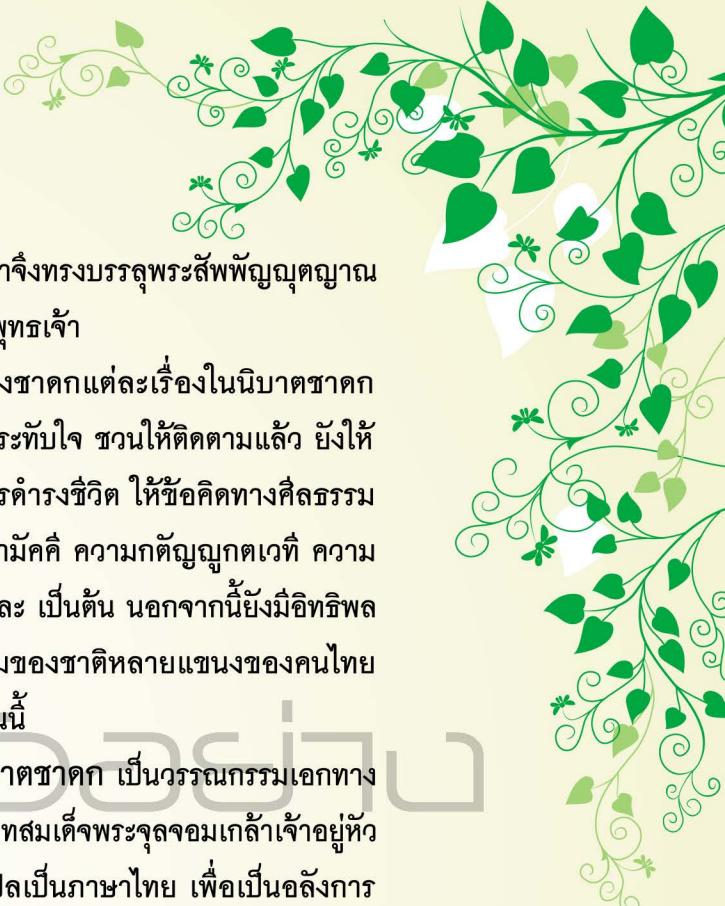
๑๓๗

นิบาตชาดก

นิบาตชาดก เป็นวรรณกรรมที่เขียนเป็นคาถาหรือบทร้อยกรองภาษาบาลีล้วน โดยที่พระธรรมสังคหาคารยั้ได้รวบรวมคาถามากบ้างน้อยบ้างในชาดกแต่ละเรื่องจัดเข้าไว้เป็นหมวดหมู่เรียกว่า นิบาต มี ๒๒ นิบาต หรือ ๒๒ หมวดหมู่รวมเป็นชาดก ๕๔๗ เรื่อง คนไทยนิยมเรียกว่า พระเจ้า ๕๐๐ ชาติ เดิมปรากฏอยู่ในคัมภีร์ขุททกนิกาย **พระสุตตันตปิฎก** ต่อมาพระอรรถกถาจารย์ได้แต่งอรรถกถาร้อยแก้ว โดยสร้างบุคคลาธิษฐานขึ้นอธิบายประกอบเพื่อให้เกิดศรัทธาและเพื่อสอนหลักธรรมแก่ประชาชน เรียกว่า **ชาตกัฎฐกถาหรืออรรถกถาชาดก** โดยมีเนื้อเรื่องว่าด้วยประวัติการบำเพ็ญพระบารมีในอดีตชาติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อครั้งยังเป็นพระโพธิสัตว์ได้เสวยพระชาติในภพภูมิต่างๆ เป็นเทวดาบ้าง มนุษย์บ้าง สัตว์บ้าง ได้บำเพ็ญประโยชน์อันยิ่งใหญ่ เพื่อเป็นสัมมาสัมพุทธภาวนาคามีนี้ปฏิบัติทา จนถึง ๑๐ พระชาติสุดท้ายที่ทรงบำเพ็ญพระบารมีอันยอดเยี่ยมในมหานิบาตชาดกที่เรียกว่า “ทศชาติ” โดยพระชาติสุดท้ายเสวยพระชาติเป็น

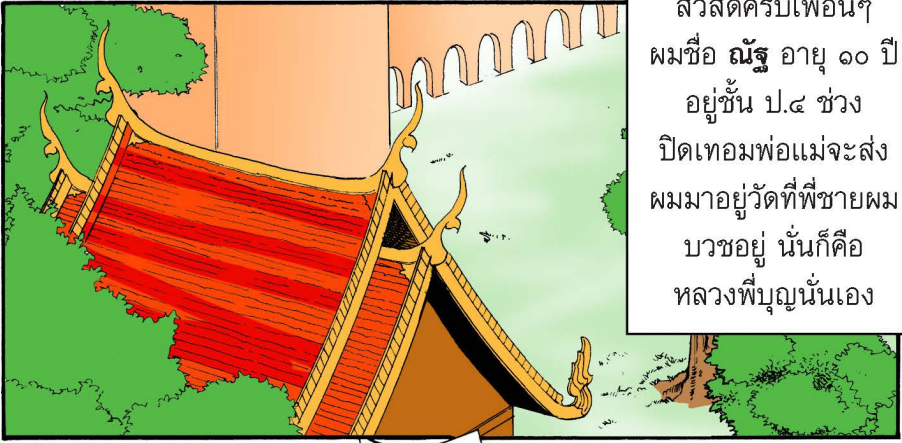

พระเวสสันดรชาติต่อมาจึงทรงบรรลुพระสัพพัญญุตญาณ
ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สารัตถะของชาตกแต่ละเรื่องในนิบาตชาตก
นอกจากจะน่าอ่านน่าประทับใจ ชวนให้ติดตามแล้ว ยังให้
คติธรรมเป็นหลักในการดำรงชีวิต ให้ข้อคิดทางศีลธรรม
จริยธรรม เช่น ความสามัคคี ความกตัญญูตถเวทิต ความ
มีสัจจะ และความเสียสละ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอิทธิพล
ต่องานศิลปะวัฒนธรรมของชาติหลายแขนงของคนไทย
สืบต่อมาตราบเท่าทุกวันนี้

หนังสือ นิบาตชาตก เป็นวรรณกรรมเอกทาง
พระพุทธศาสนาที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระราชประสงค์ให้แปลเป็นภาษาไทย เพื่อเป็นอสังการ
ทางภาษาและหนังสือ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ประชุมนักปราชญ์ราชบัณฑิตทั้งพระเถรานุเถระและคฤหัสถ์
ผู้รอบรู้ภาษาบาลีและพระพุทธศาสนาพร้อมกันแปลและเรียบเรียง
เป็นภาษาไทย ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๔๗ แล้วโปรดเกล้าฯ
ให้พิมพ์ครั้งแรกจำนวน ๓๐ ชาตก เพื่อเป็นอนุสรณ์ในงาน
พระราชทานเพลิงพระศพ พระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าศรี-
วิไลยลักษณ์ สุนทรศักดิ์กุลยวดี กรมขุนสุพรรณภาควดี
การแปลนิบาตชาตกได้เริ่มต้นอีกครั้งในพุทธศักราช ๒๔๕๔
มาสำเร็จบริบูรณ์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว รวมระยะเวลาในการแปล ๒๐ ปี

สวัสดีครับเพื่อนๆ
 ผมชื่อ ณ์ฐ อายุ ๑๐ ปี
 อยู่ชั้น ป.๔ ช่วง
 ปิดเทอมพ่อแม่จะส่ง
 ผมมาอยู่วัดที่พี่ชายผม
 บวชอยู่ นั่นก็คือ
 หลวงพืบุญนั่นเอง

และการมาอยู่
 ที่วัดแห่งนี้ผมก็ได้
 ประสบการณ์ที่ดี
 แะ นมีค่า น่าจดจำ
 ที่สุดในชีวิตเลย
 ละครับ...

อยู่นี่เอง
 ตามหาดังนาน
 เลย...

ณ์ฐ!
 ณ์ฐ!

นี่เพื่อนผมชื่อ...กอล์ฟ
 บ้านของเขาอยู่ใกล้ๆ วัด
 เลยมักจะมาหาผมบ่อยๆ
 มาเที่ยว!

อู๊ย

ก็หลวงพืบุญ ให้
 มาตามนายณะลิ
 งานนี้นายโดนแน่
 ต้องเรียกไปดูเรื่อง
 ที่นายไม่ขึ้นไปฟัง
 เทศน์เมื่อวาน
 แหละๆ

แต่ที่จริงผมว่า
มันมาหาของ
กินฟรี
ที่วัดมากกว่า

ทั้งปี

กลิ่นหอม
อะไรนะ!

มาแล้วเหรอ!
หลวงพี่จะให้ฉัน
ไปช่วยเณรทำความ
สะอาดหอพระไตร
หนอยนะ เพราะ
อีกไม่กี่วัน

หลวงพี่จะ
จัดงานสมโภชขึ้น
ที่วัดและครบรอบ
๒๐๐ ปีของหอพระ
ไตรของวัดเรา

อ้อ! ได้ครับ

อ้าว!
ไม่ได้เรียกมา
หรือ?

แล้วก็ตั้งใจทำ
หนอยนะ หนังสือ
และคัมภีร์ในหอ
พระไตรสำคัญมาก
ค่อยๆ ทำอย่างเบา
มือหนอยนะ
เตรียมของแล้วตาม
ไปที่หอพระไตร
ได้เลย

ผมช่วยไปตามฉันมาแล้ว
ก็หมดธุระของผมแล้ว
ผมลาละนะครับหลวงพี่
แล้ววันหลังจะมาใหม่.....

เธอก็ไปช่วยด้วยนะ
กอล์ฟ งานจะได้เสร็จ
ไวๆ ไหนๆ ก็มากินข้าว
ที่วัดประจำอยู่
แล้ว ขอแรง
หนอยก็แล้วกันนะ

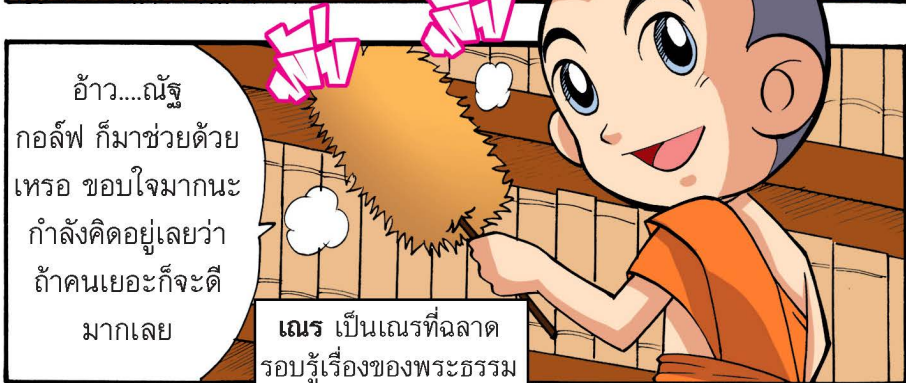
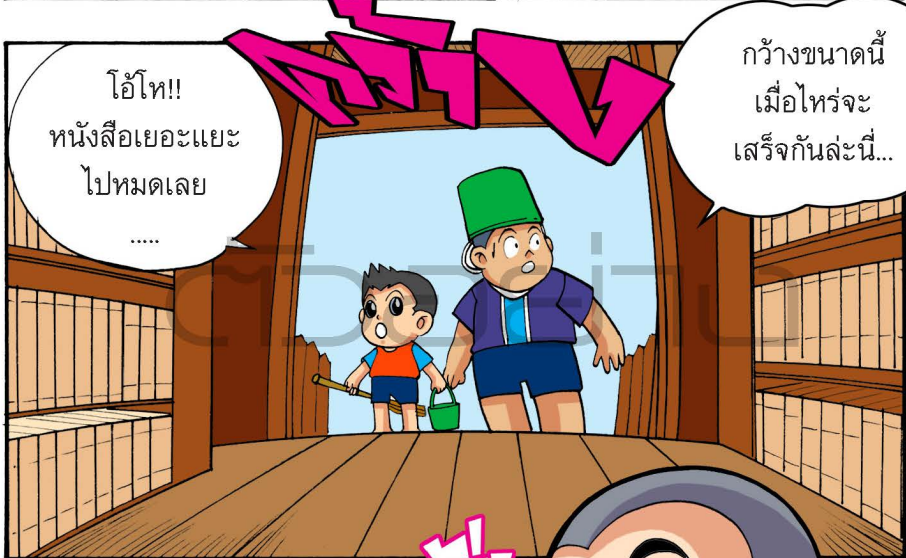
คร้าบบ...บ

!!

อิอิ

#

ได้ยืนยันว่าจะมาทำความ
สะอาด ผมเลยร้องอาสา
ตามมาช่วยทันที
เลย....

ไม่ใช่ถูก
บังคับมา
หรอกเหรอ

นั่นแน่...
พวกเธอมาทำอะไร
กันที่นี่ไม่ยอมชวน
ฉันเลย...

คิดจะมา
ทำเรื่องสนุกๆ กัน
แค่สองคนยังงั้น
เหรอใจ !!

ว้าก
!

เหวอ
!

เหวอ!
ตกใจหมด
เลย พูกัน
นี่กว่าผี!!

เสียมารยาท
มาว่าสาวน้อย
น่ารักกว่าเป็นผี
ได้ยังไงกัน
.....

แล้วก็ “พู่กัน”
เพื่อนในชั้นเรียน
เดียวกัน เธอมัก
จะตามแม่มา
ทำบุญที่วัดนี้
อยู่เสมอ

ถ้าฉัน
พวกเธอ ๓
คนก็ช่วยขึ้น
ไปภูชั้นบน
ให้ที

ตาย!!
พวกเธอ ๒ คน
ก็ทำตัวเป็นประโยชน์
ได้เหมือนกัน
เหอ

คร๊าบ... (ค่ะ)

โอ้โห!

ตรงนั้นมีตู้อะไรด้วย
มีลวดลายสวยจัง
มีอะไรอยู่ข้างใน
เหอครับ
เณร.....

อ้อ...
นั่นคือ
ตู้พระไตรปิฎก
นะ!!

ดูพระไตรปิฎกนะ
ผู้คนส่วนใหญ่ต่างชื่นชม
เพียงความงามภายนอก แต่
แท้จริงแล้ว หากผู้พบเห็นได้ศึกษา
ถึงแก่นแท้ของพระธรรมที่เก็บไว้
ภายในและรู้จักนำมาปฏิบัติใช้
ก็จะเป็นบทเรียนอัน
ทรงคุณค่า

แต่ขณะที่บุคคลใด
ชื่นชมแค่เพียงภายนอก
ก็เปรียบเสมือนได้มอง
ข้ามชุมทรัพย์ทางปัญญาอัน
มีค่าที่จะช่วยปลดปล่อย
ความทุกข์ท้อใจไปอย่าง
น่าเสียดาย

ถ้าเป็นเรื่อง
เกี่ยวกับธรรมะนี้
เณรเข้าใจได้ดีเสมอ
เลยนะคะ

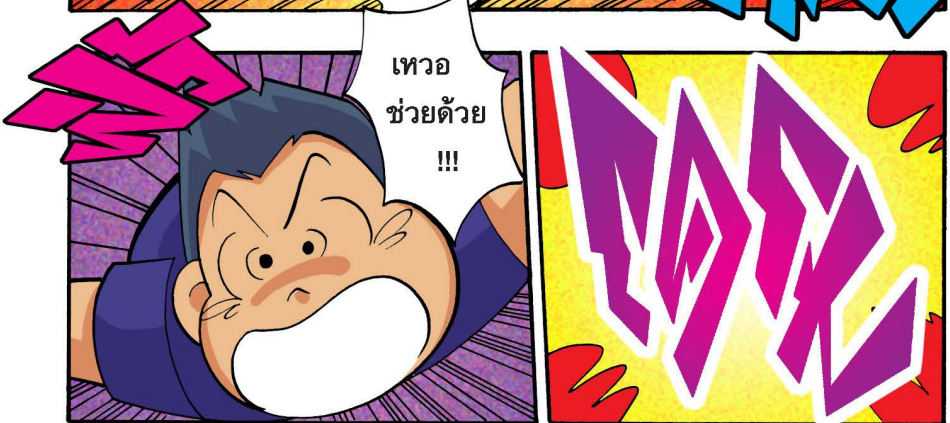
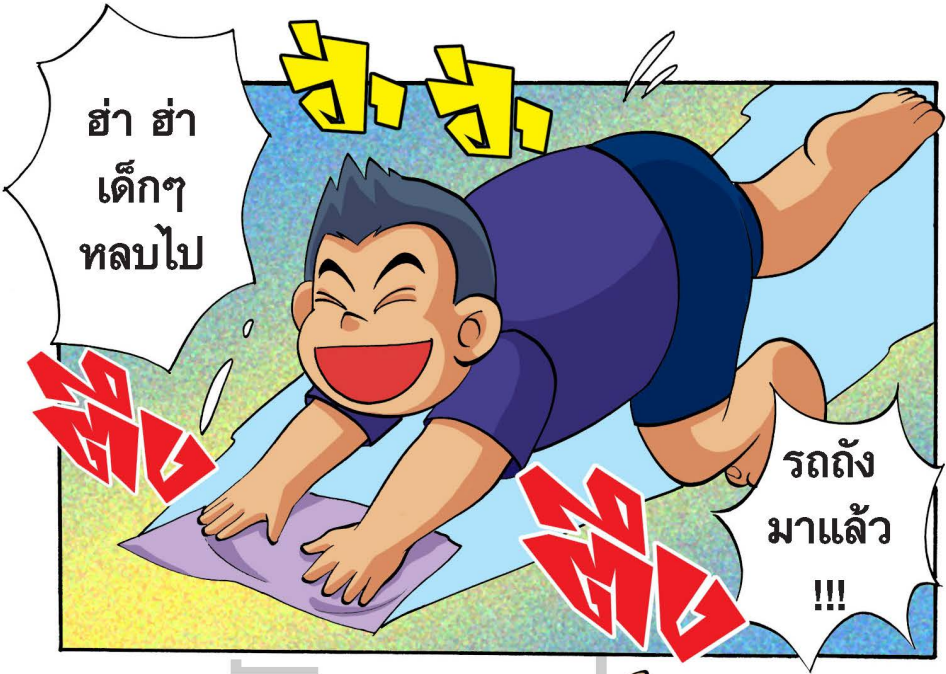

เด็กอย่าง
พวกเรา
ก็ต้องเอาเณร
เป็นแบบอย่าง
บ้างล่ะ...

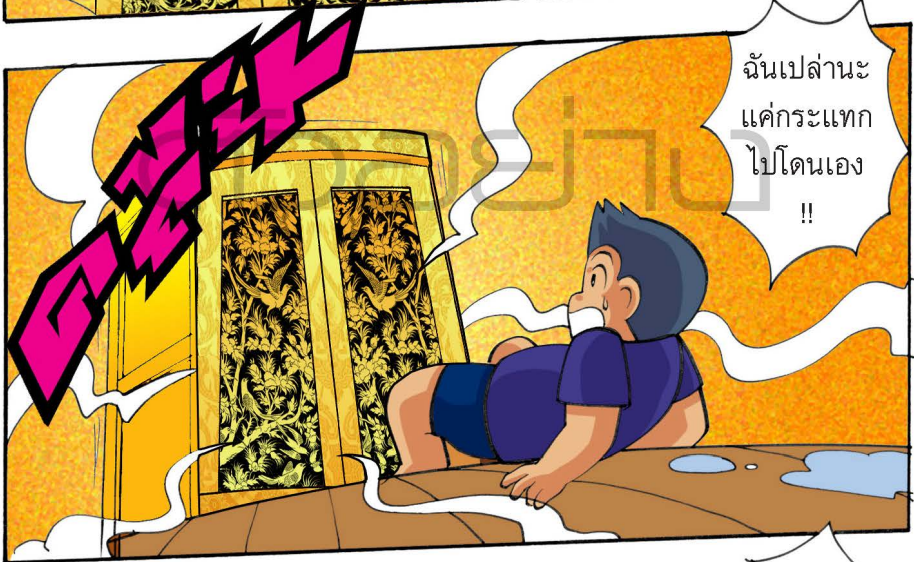
เฮอละ ชั้นจะเป็น
คนฉุนให้เอง
พวกนายหลบ
ไป

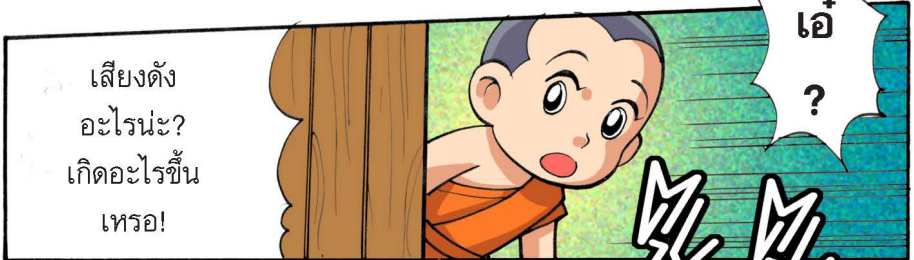

ทำอะไรนะ....
กอล์ฟ !!

ฉันเปล่านะ
แค่กระแทก
ไปโดนเอง
!!

เสียงดัง
อะไรนะ?
เกิดอะไรขึ้น
หรือ!

เอ้
?

ซซ

ใครกันที่
มาทำเสียง
เอะอะ!!

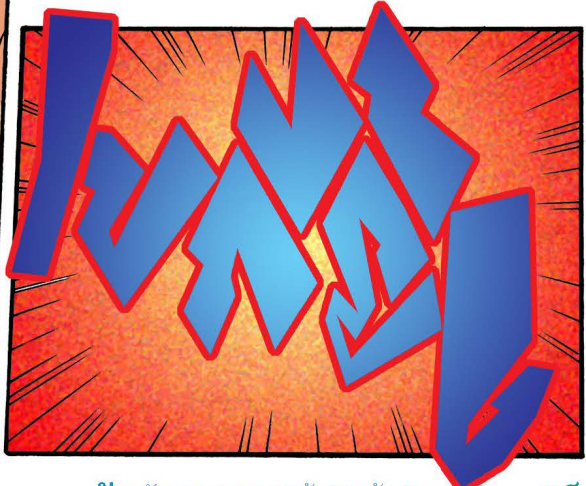
รบกวน
การนอนของ
ข้า.....!!!

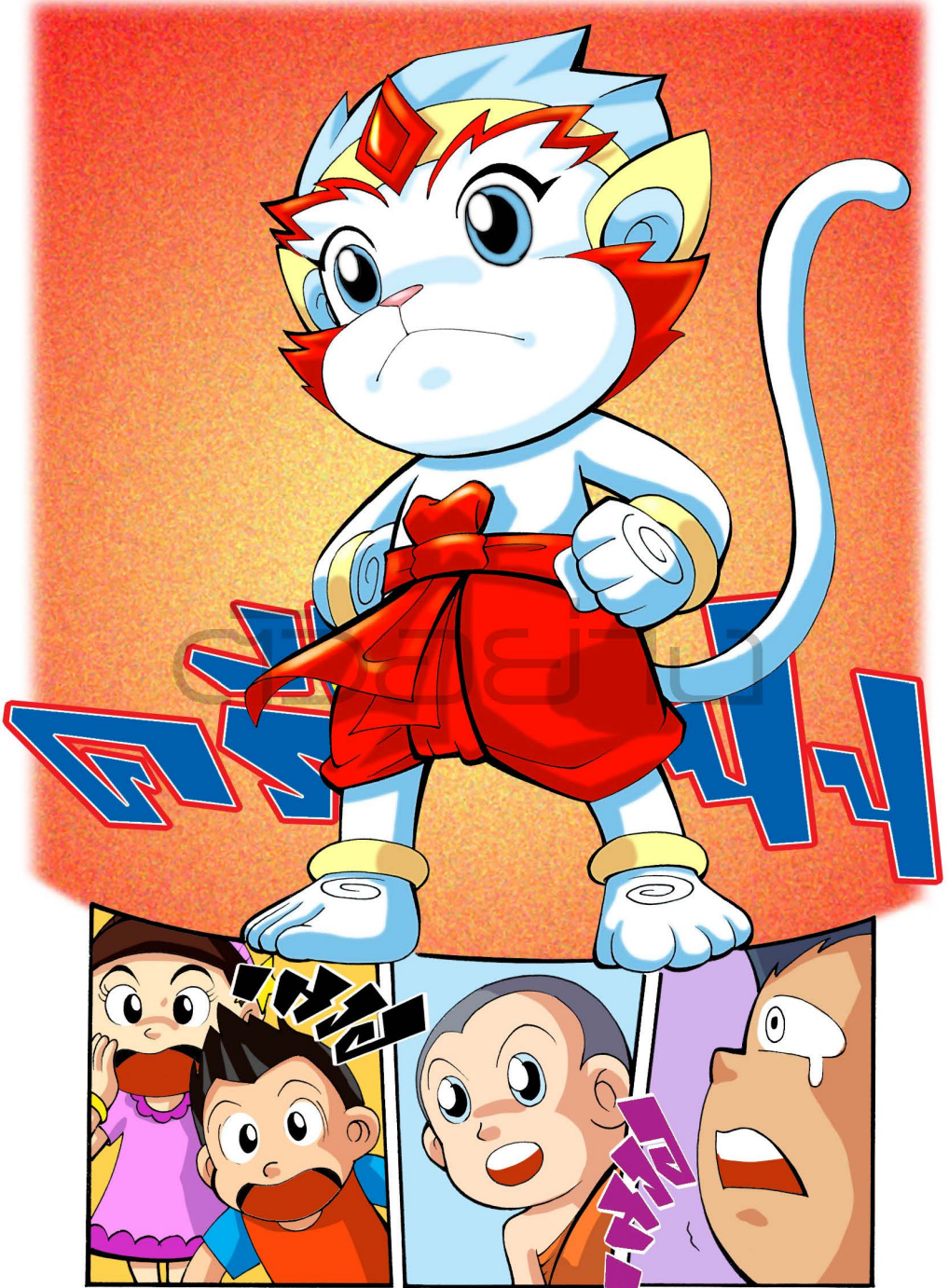
ละ....เสียงใครนะ?
ทำไมไม่มีเสียงออกมาจาก
ตู้พระธรรมล่ะ...

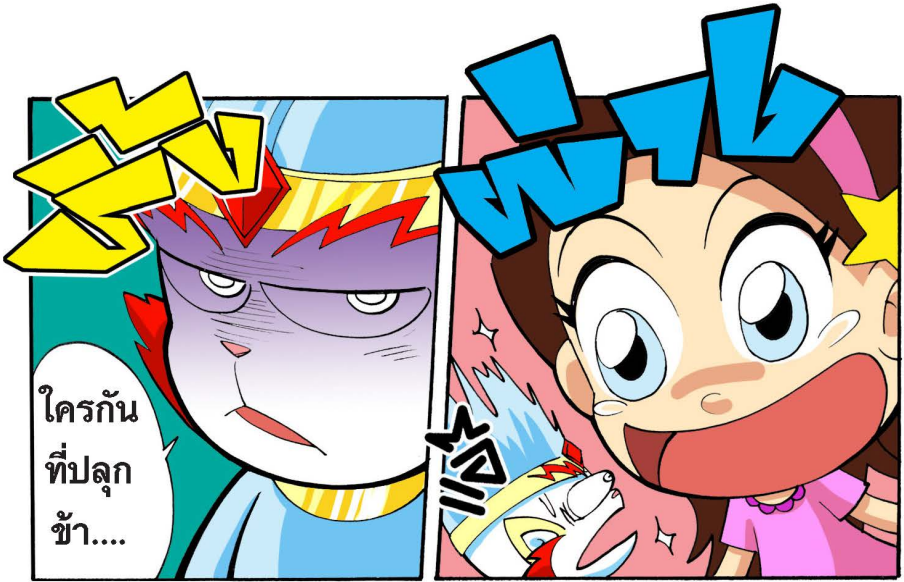

พ...พี
พีแน่ๆ

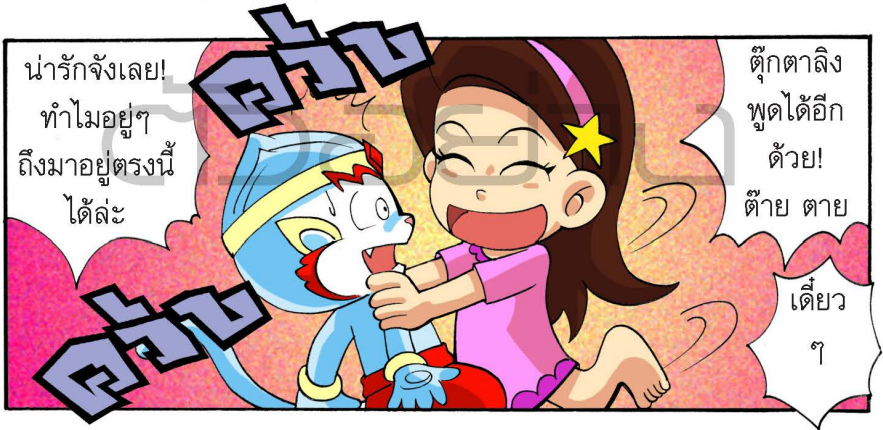

ใครกัน
ที่ปลุก
ข้า....

น่ารักจังเลย!
ทำไมอยู่ๆ
ถึงมาอยู่ตรงนี้
ได้ละ

ตุ๊กตาลิง
พุดได้อีก
ด้วย!
ต้าย ตาย
เตี้ยว
ๆ

ข้าเป็นเทพประจำ
หอพระธรรมนะ
ไม่ใช่ตุ๊กตา!

อะไรกัน
พุดจาไม่
เพราะเลย
!!

ไม่เคยรู้เลยว่า
มีของแบบนี้อยู่ใน
หอพระไตร
ด้วย...
ตกใจ
เหมือนกัน
นะเนี่ย...

ข้ามีนามว่า
“หนุมาน” เป็นเทพ
ประจำตู่เก็บพระไตรปิฎก
ของที่นี่ หน้าที่ก็คือคอยดูแล
รักษาคุ้มครองพระไตรปิฎก
ที่อยู่ในตู้ให้อยู่ในสภาพ
เรียบร้อย

นานแค่ไหน
แล้วข้าเองก็จำ
ไม่ได้เหมือนกัน

แต่ในเมื่อ
เจ้าเรียกข้าออก
มาแล้ว ข้าก็จะ
ทำหน้าที่ของข้า
ล่ะนะ
....

มะ...ไม่ได้
เรียกซะหน่อย
อยู่ๆ เจ้าก็โผล่
ออกมาเอง
นะ

เจียบไปเลย เจ้ามันแหละที่เป็น
เจ้าอ้วน คนปลุกข้าออกมา

เพราะฉะนั้น
ข้าจะต้องสั่งสอนเจ้า
ด้วยวิธีของข้า
ซะหน่อยแล้ว
!!

ดูเจ้าช่างเป็นคน
ห่างไกลจากพระ
ธรรมเหลือเกิน
นะ

ตะ...เดี่ยว
ก่อนลี มัน
เป็นอุบัติเหตุ
นะ!

การกระทำ
ของมนุษย์ไม่มีคำว่า
อุบัติเหตุหรอก นั่นเป็น
เพียงข้ออ้างของคนที่ไม่
ยอมรับความผิด

อย่าหัดเป็นคน
ไม่ยอมรับความ
ผิดสิ...

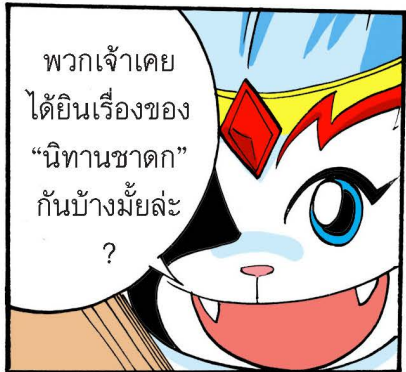
อืม! เด็กอย่างพวกนาย
ยังต้องเรียนรู้อีกเยอะ
หุ หุ

พูดยังกับตัวเอง
ไม่เด็กยังงั้น
แหละ!!

พระ
ไตรปิฎก
เล่มที่ ๒๗
!!

เจอแล้วเล่มนี้
แหละเหมาะสม
ที่สุด

พวกเจ้าเคย
ได้ยินเรื่องของ
“นิทานชาดก”
กันบ้างมั๊ยล่ะ
?

นิทานชาดกหรือ
ณัฐ เธอรู้จักมั๊ย
!!

ก็เคยอ่านบ้างนะ
แต่ไม่เยอะเท่าไร